

Boarps Gård AB
Ombud: stefan.fahlstedt@agellus.se

Ansökan om ändringstillstånd och villkorsändringar enligt 9 kap. miljöbalken till verksamhet med djurhållning och foderanläggning på fastigheten Årnaberga 3:22 i Laholms kommun

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands län meddelar med stöd av 16 kap. 2 a § miljöbalken Boarps Gård AB, org.nr. 556413-4152, ändringstillstånd och villkorsändringar till djurhållande verksamhet på fastigheten Årnaberga 3:22 i Laholms kommun.

Ändringstillståndet omfattar en foderanläggning för framställning av maximalt 18 500 ton foder per år genom beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror i kombinerade eller separata produkter.

Ändringstillståndet innefattar uppförande av tre nya fodersilos och en anläggningshall med lokalisering och utformning i huvudsak enligt ansökan.

Villkor

Miljöprövningsdelegationen föreskriver följande tillkommande tillståndsvillkor:

12. Vid anläggningen får endast råvaror enligt bilaga 1 tas emot för beredning och behandling. Bolaget får efter tillsynsmyndighetens godkännande ta emot, bereda och behandla andra råvaror med liknande egenskaper.
13. Om olägenhet i form av lukt uppstår i omgivningen till följd av verksamheten, ska bolaget vidta tillräckliga åtgärder så att olägenheterna upphör.
14. Avfall av olika slag ska samlas upp och förvaras var för sig för att underlätta den miljömässigt bästa vidarebehandlingen.

Avfallet ska i största möjliga utsträckning upparbetas, återanvändas eller nyttiggöras på annat sätt.

15. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkta och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avloppsledningar eller omgivningen. Förvaring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med påkörningsskydd vid behov, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt vara utformad så att nederbörd inte ansamlas. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares volym. Absorptionsmedel ska finnas tillgängligt vid förvaringsplatsen.
16. Senast sex månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del upphör ska detta anmälas till tillsynsmyndigheten. Eventuella kemiska produkter och farligt avfall ska då tas omhand på sådant sätt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Bolaget ska vidare i samråd med tillsynsmyndigheten utreda om verksamheten har gett upphov till föroreningar och i så fall också ansvara för att efterbehandling sker.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

D1. De råvaror som bolaget får ta emot för beredning och behandling (jfr villkor 12).

D2. Åtgärder för att begränsa luktolägenheter (jfr villkor 13).

D3. Verksamhetens upphörande och omhändertagande av kemiska produkter samt farligt avfall (jfr villkor 16).

Ändring av villkor

Följande befintliga villkor som meddelats i tillståndet den 7 mars 2006, med meddelad ändring av villkor 3 i Miljödomstolens dom den 20 december 2006, ändras så att de får nedanstående lydelse:

3. Innehållet av växtnäring (kväve, fosfor och kalium) och torrsubstanshalt i stallgödseln ska bestämmas genom analys eller balansberäkning och resultaten ska redovisas för och överlämnas till mottagaren vid avyttring av gödseln. Analysen eller balansberäkningen ska ske vid förändringar i produktionen

såsom ändrad utfodring eller annat som kan påverka näringsinnehållet i stallgödseln, dock minst en gång per år samt när tillsynsmyndigheten begär det.

4. Skriftliga avtal ska upprättas för avyttring av gödsel. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska som minst motsvara det totala behovet av spridningsareal för den mängd gödsel som djurhållningen ger upphov till. Om gödseln lämnas till annan avsättning, exempelvis till biogasanläggning, ska detta visas genom avtal.
6. Hantering av organiska gödselmedel och fodermedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas, så att olägenheter inte uppkommer för närboende eller miljön.

Vad gäller villkor 4 avslår Miljöprövningsdelegationen bolagets förstahandsyrkande att villkoret ska upphävas, men bifaller bolagets andrahandsyrkade om ändrad lydelse av villkoret (se ovan).

Verkställighet och igångsättningstid

Miljöprövningsdelegationen bifaller sökandens yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får därmed tas i anspråk även om beslutet inte vunnit laga kraft.

Den ändrade verksamheten ska ha satts igång senast 3 år efter det att detta beslut vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet i denna del.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas skriftligen när ändringstillståndet tas i anspråk och när verksamheten sätts igång.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar efter beslutsdatum införas i Post- och Inrikes Tidningar samt i Hallandsposten och på Länsstyrelsens webbplats.

Beslutet hålls tillgängligt hos Medborgarservice i Laholms kommun samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2 i Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad eller till e-postadress halland@lansstyrelsen.se. Ange vilket beslut som överklagandet gäller genom att ange diarienumret 5766–2025.

Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste det vara inkommet till Länsstyrelsen **senast den 26 maj 2026**.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning. Kontakta Länsstyrelsen på tfn 010-224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se, om något är oklart.

Verksamhetskod och tillståndsplikt

Verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 kap 1 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 1.10-i). Tillståndsplikten gäller anläggning för djurhållning med mer än 2 000 platser för växande grisar som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion.

Den ansökta ändringen omfattas av anmälningsplikt enligt 5 kap. 14 a § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 15.155). Ändringen avser en anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.

Tidigare prövning

I beslut den 7 mars 2006, dnr 551-7645-05, meddelade miljöprövningsdelegationen tillstånd enligt miljöbalken till verksamhet med djurhållning. Tillståndet förenades med följande villkor:

- Om inte annat framgår av övriga villkor skall verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet.*
- Lagringsutrymmena för flytgödsel skall utökas till minst 6200 m³ senast 6 månader efter det att tillståndet tagits i anspråk. Nyuppförda lagringsbehållare skall förses med fast tak och placeringen skall godkännas av tillsynsmyndigheten.*
- Analys av flytgödselns växtnäringsinnehåll skall ske minst två gånger per år och omfatta innehållet av kväve och fosfor. En växtnäringsbalans avseende kväve, fosfor och kalium skall upprättas för verksamheten minst en gång vart tredje år. Journal skall föras över djurhållning, växtodling och leverans av gödsel. Journalen skall hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten och resultaten av gödselanalyserna redovisas för gödselmottagarna.*

4. Spridningsarealerna för gödsel skall motsvara minst 10,4 ha per 100 slaktsvinsplatser och vid full produktion minst 292 ha. Om den tillgängliga spridningsarealen minskar skall antalet slaktsvin minskas därefter. Ersättningsarealer skall godkännas av tillsynsmyndigheten.
5. Buller från verksamheten skall begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger:
50 dB(A) vardagar dagtid kl. 07-18
40 dB(A) nattetid kl. 22-07
45 dB(A) övrig tid
Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A).
6. Gödseln skall vid transport och spridning hanteras på sådant sätt att läckage och spill förhindras och så att olägenhet för människors hälsa och trevnad inte uppkommer. Transport av gödsel skall ske så att spill av jord och gödsel på gemensamma vägar i området undviks.
7. Spridningen av gödselmedel skall grundas på aktuell markkarta och anpassas till grödans behov för växtsäsongen. Spridningsarealerna skall markkarteras minst vart tionde år.
8. Kvävegödsling till höstsäd med flytgödsel eller handelsgödsel får inte ske under tiden den 1 augusti – den 15 februari.
9. Risken för förorening av diken och vattendrag skall alltid beaktas vid spridning av gödsel. Intill öppna diken, vattendrag, våtmarker och märgelgravar skall en zon lämnas fri från spridning. Den spridningsfria zonen bör vara ständigt bevuxen. Zonens bredd skall anpassas efter risken för ytavrinning från fältet, men får inte vara mindre än sex meter.
10. Spridning av stallgödsel får inte utan medgivande från bostadsinnehavaren eller ägaren ske närmare än 30 meter från bostadstomt eller vattentäkt.
11. Senast sex månader efter att tillståndet tagits i anspråk skall till tillsynsmyndigheten inlämnas ett förslag till kontrollprogram för verksamheten.

Miljöprövningsdelegationen har i beslutet den 7 mars 2006 överlåtit åt tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor av mindre betydelse angående gödselhanteringen.

Miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt ändrade den 20 december 2006 (mål nr. M 975-06) miljöprövningsdelegationens beslut på så sätt att villkor 7-10 upphävdes och villkor 3 fick följande lydelse:

3. *Analys av flytgödselns växtnäringsinnehåll skall ske minst två gånger per år och omfatta innehållet av kväve och fosfor. En växtnäringsbalans avseende kväve, fosfor och kalium skall upprättas för verksamheten minst en gång vart tredje år. Journal skall föras över djurhållning och leverans av gödsel. Journalen skall hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten och resultaten av gödselanalyserna redovisas för gödselmottagarna.*

Ärendets handläggning

Ansökan med förenklat underlag kom in till Miljöprövningsdelegationen den 7 augusti 2025. Delegationen begärde vissa kompletteringar, vilka kom in den 3 och 10 december 2025 samt den 28 januari 2026. Ansökan kungjordes därefter i Hallandsposten och på Länsstyrelsens webbplats den 6 februari 2026. Ansökan sändes för yttrande till Länsstyrelsen i Hallands län och Samhällsbyggnadsnämnden i Laholms kommun. Yttrande har inkommit. Bolaget har i sin tur underrettats om det inkomna yttrandet.

Ansökan och yrkanden

Yrkanden

Ansökan avser tillstånd till:

- Att på fastigheten Årnaberga 3:22 i Laholms kommun uppföra och driva en anläggning för framställning av maximalt 18 500 ton foder per år genom beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror i kombinerade eller separata produkter.

Bolaget yrkar vidare att:

- anläggningen kan ges en huvudsaklig utformning enligt presenterad situationsplan.
- de föreslagna villkoren ska fastställas.
- tillståndet kan tas i anspråk även om det överklagas.
- driften av den ändrade verksamheten ska ha satts i gång senast tre år efter det datum då tillståndet har vunnit laga kraft.
- villkor 3 och 6 ska ändras.
- villkor 4 ska i första hand upphävas och i andra hand ändras.
- villkor 7–10 ska upphävas.¹

¹ Yrkandet avseende upphävande av villkor 7–10 har återkallats i komplettering 2025-12-03 (Villkoren har upphävts 2006-12-20 i Miljödomstolens dom, mål nr. M 975–06).

Åtaganden

Bolaget har i ansökan och kompletteringar åtagit sig att bl.a.:

- Fördela transporter till och från anläggningen så att påverkan på grund av transporter minimeras.
- Beställa transporter av råvaror och foder så att dessa i huvudsak genomförs mellan kl. 07.00 och 18.00.
- Uppföra en byggnad över utrustningen så att fåglar och andra djur inte attraheras av råvaror eller färdigt foder samt minimera påverkan på grund av ljud i omgivningen.

Villkor

Bolaget yrkar följande tillkommande villkor för verksamheten:

- Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkta och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avloppsledningar eller omgivningen. Förvaring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med påkörningsskydd vid behov, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt vara utformad så att nederbörd inte ansamlas. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus tio procent av övriga behållares volym. Absorptionsmedel ska finnas tillgängligt vid förvaringsplatsen.
- Avfall av olika slag ska samlas upp och förvaras var för sig för att underlätta den miljömässigt bästa vidarebehandlingen. Avfallet ska i största möjliga utsträckning upparbetas, återanvändas eller nyttiggöras på annat sätt.
- Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid dessförinnan anmälas till tillsynsmyndigheten. Eventuella kemiska produkter och farligt avfall ska då tas omhand på sådant sätt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Verksamhetsutövarna ska vidare i samråd med tillsynsmyndigheten utreda om verksamheterna har givit upphov till föroreningar och i så fall också ansvara för att efterbehandling sker.

Bolaget yrkar vidare att tillsynsmyndigheten ska få besluta om ytterligare villkor avseende omhändertagande av kemiska produkter och farligt avfall samt efterbehandling när verksamheten helt eller delvis upphör.

Sökandens motivering till ändring och upphävande av villkor Villkor 3

Eftersom sökanden inte bedriver någon växtodling bör villkor 3 ges en ändrad utformning. Sökanden har inte möjlighet att genomföra en växtnäringsbalans eller journalföring för växtodling som utförs av annan verksamhetsutövare.

Sökanden anser att det saknas motiv för att genomföra analys av gödseln två gånger per år. Driften av djurhållningen sker på samma sätt oavsett tid på året. Denna del av villkoret är därmed strängare än nödvändigt. Journalföring vid överlåtelse av gödsel regleras i 14 § [Statens jordbruksverks föreskrifter] (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. En överträdelse mot bestämmelsen är förenad med miljösanktionsavgift. Det saknas anledning att dubbelreglera journalföringen med särskilt villkor. Bestämmelsen är därför onödig.

Sökanden föreslår en ny ändrad formulering som säkerställer att innehållet av växtnäring bestäms för den gödsel som produceras, så att mottagare av gödseln kan bestämma lämplig giva utifrån grödans behov. Sökanden yrkar att villkoret ska ges en ändrad utformning enligt följande.

”Innehållet av växtnäring (N, P, K) och torrsbstanshalt i stallgödseln ska bestämmas genom analys eller balansberäkning och resultaten ska redovisas för och överlämnas till mottagaren vid avyttring av gödseln. Analysen eller balansberäkningen ska ske minst en gång per år, vid förändringar i produktionen, så som ändrad utfodring, eller annat som kan påverka näringsinnehållet i stallgödseln, samt när tillsynsmyndigheten begär det.”

Villkor 4

Verksamheten bedriver ingen växtodling, all gödsel säljs till växtodlare och överlåtelse av gödsel journalförs. Vilken spridningsareal som krävs för den producerade gödseln är beroende av utfallet av växtnäringsinnehållet enligt villkor 3. Hur mycket gödsel som får spridas i växtodling regleras av 8 § [Statens jordbruksverks föreskrifter] (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.

Det saknas anledning att dubbelreglera spridningsareal med ett särskilt villkor. Bestämmelsen är därför onödig. I första hand anser sökanden att villkoret ska upphävas. I andra hand yrkar sökanden att villkoret ska ges en ändrad utformning enligt följande.

”Skriftliga avtal ska upprättas för avyttring av gödsel. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska som minst motsvara det totala behovet av spridningsareal för den mängd gödsel som djurhållningen ger upphov till. Om gödseln lämnas till annan avsättning ex. till biogas ska detta redovisas i avtal.”

Villkor 6

Sökanden transporterar inte någon gödsel i egen regi. Hantering av gödsel inom anläggningen leder inte till att jord och gödsel hamnar på vägar i området. All gödseltransport sker med slutna tankar av den som är mottagare av gödseln. Mottagarnas hantering av gödseln utanför anläggningen är utom sökandes rådighet.

Sökanden anser att villkoret bör ändras så att det omfattar den verksamhet som sökanden har rådighet över samt verksamheten enligt ändringsansökan, enligt följande.

”Hantering av organiska gödselmedel och fodermedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas så att olägenheter inte uppkommer för närboende eller miljön.”

Ur sökandens beskrivning av verksamheten

Av sökandens beskrivning av verksamheten framgår bl.a. följande.

Allmänt

Sökanden bedriver djurhållning med slaktgrisar utifrån tillstånd enligt miljöbalken. I anslutning till djurhållningen bedriver sökanden produktion av foder till grisarna på anläggningen och till övriga anläggningar med slaktgrisar som drivs av sökanden på andra platser.

Anläggningen för foderproduktion har uppförts i syfte att göra det möjligt att bereda restprodukter från livsmedelsindustrin som ett komplett foder till grisar. Anläggningen har ersatt delar av foderköket på den angränsande djurhållningen. Sökanden har anmält driften av foderproduktionen till tillsynsmyndigheten enligt 1 kap. 10–11 §§ miljöprövningsförordningen, som C-verksamhet och som ändring av verksamheten inom gällande tillstånd.

Samhällsbyggnadsnämnden i Laholms kommun har förelagt sökanden enligt 9 kap. 6 § miljöbalken att söka tillstånd för foderanläggningen med anledning av att den anmälda verksamheten bedrivs utanför det verksamhetsområde som prövats inför gällande tillstånd. Vid tidpunkten för anmälan omfattades platsen för foderproduktionen av en annan fastighet än den som omfattas av gällande tillstånd. Efter fastighetsreglering finns verksamheten med foderproduktion numera på samma fastighet som djurhållningen.

Ansökan avser ett ändringstillstånd för att driva befintlig anläggning för produktion av foder på fastigheten Årnaberga 3:22 i Laholms kommun. Anläggningen är i drift och i full produktion. Efter bifall till ansökan avser sökanden att utöka buffertkapaciteten och uppföra en byggnad som innesluter anläggningsdelarna, som nu finns utomhus. Anläggningen med grisar påverkas inte jämfört med när anläggningen prövades inför gällande tillstånd på annat sätt än att delar av det ursprungliga foderköket har ersatts av den anläggning bolaget nu söker tillstånd för. Ansökan avgränsas därmed så att den enbart omfattar beredning av foder.

Sökanden ansöker också om ändring och upphävande av villkor som inte är relevanta för den verksamhet som sökanden har rådighet över, vilket leder till en rättsosäkerhet vid drift av anläggningen i enlighet med gällande tillstånd. Villkoren som berörs utgör reglering av växtodling, vilket inte ingår i sökandens verksamhet. Efter tidpunkten då gällande tillstånd meddelades har Jordbruksverket tydliggjort, genom en rättsutredning, vad som utgör den tillståndspliktiga verksamheten vid djurhållning och hur avgränsning av tillståndsprövning av djurhållning bör ske.

Lokalisering

Foderanläggningen är lokaliserad på landsbygden i Laholms kommun, intill anläggningen för djurhållning. De närmaste samhällena är Veinge och Lilla Tjärby, som ligger på ett avstånd om ca 1,5–2 km från platsen. I omgivningen finns verksamheter i jordbrukssektorn och spridd bostadsbebyggelse. Avståndet till de närmaste bostäderna är mellan 100 och 200 meter.

Den ansökta verksamheten ligger inom område av riksintresse för naturvård, Laholmsområdet. Området har stort värde för forskning rörande frostmarksmorfologi och de geologiska processer som format landskapet efter den senaste nedisningen. Tillräckligt skydd för de vetenskapliga värdena anges vara att jordbruket inom området bibehålles.

Det finns inte några områden som omfattas av formella områdesskydd enligt miljöbalken i närheten av den ansökta anläggningen och platsen saknar kända fornlämningar.

Teknisk beskrivning av verksamheten

Verksamheten består av en mottagning för flytande och fasta foderåvaror. Råvarorna har sitt ursprung i livsmedelsproduktion och utgörs av produkter som inte lämpar sig för humankonsumtion. Majoriteten av produkterna utgörs av sidoflöden vid produktion. Till denna grupp hör drank, vilket är en spannmålsprodukt som återstår

vid produktion av sprit, vassle, vilket är en produkt som återstår vid produktion av ost och ostprodukter såsom keso, samt havrebas, vilket är en produkt som återstår vid produktion av havrebaserade produkter såsom havredryck och motsvarande livsmedel.

Råvaror utgörs också av produkter från livsmedelsindustrin som inte lämpar sig för försäljning. Till denna grupp hör bröd och chips som har kosmetiska avvikelser samt förpackat livsmedel som hamnat i felaktig förpackning.

Andra motsvarande produkter kan bli tillgängliga på marknaden. De angivna produkterna ska därför ses som exempel på ingredienser till en foderstat till grisar. I den slutliga foderstaten tillsätts kompletteringsfoder och premixer för att uppnå ett fullvärdigt foder. Dessa produkter lagras i fodersilos på respektive anläggning, i anslutning till foderköken, och ingår inte i beredningen av foder i den sökta anläggningen.

Flytande produkter pumpas från tankbil till silos i mark. Fasta produkter levereras med lastbil och tippas på en gjuten platta. De fasta produkterna lyfts från mottagningsplattan till en kvarn med hjälp av lastmaskin. Kvarnen består av en stationär elektrisk fodermixer av den typ som vanligtvis finns på gårdar med nötkreatur för beredning av foder i en grovfoderbaserad foderstat. Fodermixern kommer att placeras inne i hallen.

Råvarorna blandas och förvaras i silos i väntan på att pumpas till foderköket eller transporteras till de övriga anläggningarna. I dagens drift finns tre silos med en volym om 144 m³. När anläggningen är färdigställd utökas kapaciteten med ytterligare tre fodersilos med samma volym. Kapacitetsökningen leder till att färdigt foder kan transporteras med större volym per transport och att verksamheten inte är beroende av foderleveranser ”just in time”. Sammantaget leder den ökade buffertkapaciteten till bättre möjlighet att styra driften och hur transporter genomförs.

Förpackade råvaror pressas i en skruvpress som avskiljer råvaran från förpackningen. Förpackningsavfallet förvaras i container i väntan på hämtning av avfallsentreprenör. I dagens drift är anläggningen inte färdigställd. De återstående arbetena består i att öka buffertkapaciteten och att bygga in anläggningsdelarna i en byggnad där även lastning och lossning kan ske inomhus. Byggnaden planeras att uppföras med stålstomme och plåttak. Väggarna byggs med betong nederst och vindväv mellan betongväggar och tak.

Transporter

Antalet transporter av råvaror och foder beräknas uppgå till 1 200 lastbilar per år, vilket i genomsnitt innebär 4,6 lastbilar per dag. Antalet transporter av färdigfoder till den befintliga djurhållningen har dock reducerats i jämförelse med när verksamheten började använda restströmmar från livsmedelsindustrin. Merparten av transporterna bedrivs mellan kl. 07.00 och 18.00 på vardagar. Det kan dock förekomma transporter även utanför denna tid.

Råvaror, avfall och kemikalier

Fodertillverkningen sker genom att ta emot restströmmar från livsmedelsindustrin såsom drank från tillverkning av sprit, vassle och restmjölk från mejeri, chips, bröd, öl och restprodukter vid tillverkning av havrebaserade livsmedel. Dessa produkter mals vid behov och blandas till foder som passar till grisarna. I stallets foderkök kan även tillskottsoder tillsättas beroende på vilka råvaror som tas emot.

Råvaror kan också bestå av förpackade livsmedel som töms maskinellt. De tömda förpackningarna levereras därefter som avfall. Användning av restströmmar från livsmedelsindustrin leder till att mängden odlade grödor som foder kan minimeras och att importerade proteinråvaror kan ersättas. Fasta råvaror så som chips och bröd kommer att lagras inomhus i hallbyggnaden. Förpackningsavfall förvaras i slutna containrar i väntan på hämtning av avfallsentreprenör.

I verksamheten används ett fåtal kemiska produkter. Exempel på produkter är underhållsprodukter i form av smörjfett och oljespray samt rättgift i betesstationer som är vanligen förekommande produkter utan innehåll av ämnen på PRIO- eller kandidatlistorna.

Energi

Verksamheten förbrukar energi i form av el till anläggningens pumpar, omrörare och kvarn. Elektrisk drift av dessa komponenter innebär lägst påverkan på omgivningen och leder till optimerad energiförbrukning i jämförelse med traktordriven kvarn och omrörare. Verksamheten innebär även att restflöden i livsmedelsproduktion används för produktion av högvärdigt foder, vilket ersätter behovet av odlade fodergrödor och importerade proteinkällor.

Ur sökandens miljökonsekvensbeskrivning

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår bl.a. följande.

Lokalisering

Enligt gällande översiktsplan utgör kommunens rekommendationer för bebyggelse på landsbygden att hänsyn ska tas till natur- och kulturvärden och platsens övriga förutsättningar. Inga onödiga intrång bör göras på skogs- och jordbruksmark. Runt ekonomibyggnader till aktiva jordbruk krävs skyddszoner med hänsyn till lukt och buller.

Laholm har rika resurser i form av jord- och skogsbruk och kommunen har ca 25 000 hektar åkermark. Jordbruket är en viktig näringsgren i kommunen och sysselsätter cirka 700 personer. Enligt planen ska Laholms kommun även främja näringslivsutvecklingen för fler och växande företag. Det ska aktivt vidtas åtgärder för att stimulera etableringar inom handels- och tjänstesektorn samt besöks- och upplevelsenärings. Företagsamheten i kommunen ska stimuleras. Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljöerna bevaras och stärks.

Driften enligt ansökan omfattas inte av någon detaljplan. Den nu aktuella placeringen finns i direkt anslutning till befintlig anläggning. Sökanden konstaterar att den ansökta lokaliseringen är förenlig med gällande översiktsplan. Den ansökta verksamheten utgör vidare en utveckling av den areella näringsens utveckling i enlighet med intentionerna i gällande översiktsplan.

Utsläpp till vatten

Jordarten på platsen består av isälvsediment, sand. Anläggningsområdet finns över grundvattenförekomsten i sand och grusförekomst – Laholm, med id SE626 602–384 009. Den närmaste ytvattenförekomsten är Lillån med id SE6270 29–133 639. Lillån har givits statusklassning måttlig ekologisk status i förvaltningscykel 3. Kemisk status uppnår ej god. Kvalitetskravet är att god ekologisk status ska uppnås till 2039 och att kemisk status ska uppnå god kemisk ytvattenstatus med undantag för bromerad difenyleter och kvicksilver samt kvicksilverföreningar.

Diskvatten från anläggningen kommer att ledas till en pumpbrunn som ingår i den djurhållande verksamheten, för att därefter hamna tillsammans med gödsel i gödselbehållare.

Dagvatten består framförallt av vatten från stallbyggnadens tak och från hårdgjorda ytor som är belagda med grus. Dagvatten infiltreras i marken.

Sökanden bedömer att verksamheten med foderberedning inomhus i en byggnad inte kommer att påverka de kvalitetsfaktorer som

ligger till grund för statusklassningen för vattenförekomsterna och att verksamheten inte utgör hinder mot att uppnå eller bibehålla kvalitetsnormerna.

Utsläpp till luft och lukt

En verksamhet med beredning av foder kan bidra till lukt i omgivningen. Med hjälp av rutiner för att hålla anläggningen städad och att ha lämplig omsättning på råvaror och färdig produkt förebyggs risken för lukt i omgivningen. Verksamheten är vanligt förekommande på anläggningar med djurhållning och de flesta anläggningar med grisproduktion har egen beredning av foder där råvaror i varierande omfattning består av sidoflöden från livsmedelsindustrin.

Foderanläggningen är integrerad med djurhållningen på platsen. Praxis om lukt från verksamheter med djurhållning har utvecklats genom ett flertal avgöranden, bland annat i Miljööverdomstolen den 15 juni 2004, mål M 7205–02. Målet avser utökning av en anläggning med grisar där grannar påtalat att den befintliga verksamheten orsakat luktproblem. Av Miljööverdomstolens domskäl anges att olägenheter från en sedan länge pågående verksamhet inte är värre än att de skäligen bör tålas i den omgivning som det här är fråga om.

Den anläggning som prövas genom ändringsansökan bedöms inte tillföra någon lukt av betydelse för omgivningen. Sökanden bedömer sammantaget att anläggningen, med den redovisade utformningen, inte kommer att leda till olägenhet i form av lukt som är av betydelse för omgivningen.

Buller

Utredning av buller har genomförts för driften av djurproduktion och foderhanteringen. Utredningen är baserad på mätning som i tillämpliga delar följer svensk standard SS-EN ISO 3746.

Beräkningar har därefter genomförts med den nordiska beräkningsmodellen för industribuller med programvaran SoundPlan 8.2. I programmet har en modell av utbredningsområdet byggts upp med hjälp av kartunderlag. Beräkningsmodellen tar hänsyn till hur terrängen med omgivningens höjder och markabsorption varierar, byggnaders placering och höjder, reflektioner och skärmning.

Resultat från bullerutredningen visar att bullernivåer inte överstiger de värden som anges som utgångspunkt för bedömning av olägenhet vid bland annat bostäder i Naturvårdsverkets rapport 6538, vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller. Resultatet visar även att ljud från verksamheten inte överstiger det villkor om buller

som föreskrivits för djurhållningen på Årnaberga 3:22 i gällande tillstånd.

Den bullerutredning som finns i ansökningshandlingarna är genomförd med samtlig foderhantering utomhus och visar att begränsningsvärden för ljud under sådana förutsättningar innehålls, bland annat vid lossning av tankbil utomhus. Lossning av tankbil utanför hallen bidrar inte heller med störande lukt i omgivningen. Den planerade utformningen med all teknisk utrustning inne i hallbyggnaden och lastning samt lossning i huvudsak inne i hallen kommer reducera ljudet till omgivningen i jämförelse med dagens drift av anläggningen.

Transporter

I ansökningshandlingarna för den tillståndsgivna verksamheten uppgavs att transporter av fodermedel, gödsel och slaktdjur uppgår till 15 500 ton per år. Sökanden har utgått från en stallbalansberäkning för driftår 2022 för Årnaberga som visar att tillförda animalier, fodermedel och strö samt bortförda animalier uppgår till 9 305,1 ton, varav fodermedel 7 912 ton. Tillsammans med gödseltransporter uppgår den transporterade mängden till 15 000–16 000 ton. Tidigare var lagringskapaciteten för de olika foderråvarorna lägre, vilket påverkar vilken volym som kunde levereras vid varje enskilt tillfälle.

Den ansökta verksamheten kan ta emot hela lastbilar med råvaror. Sökanden beräknar att foderhanteringen förknippad med den tillståndsgivna verksamheten har genererat ca 600 transporter per år. Till dessa transporter tillkommer transport av djur till och från anläggningen, kadaver och gödsel, men dessa transporter påverkas inte på grund av den ansökta ändringen.

De transporter som är förknippade med foderberedningen beräknas uppgå till 1 200 lastbilar per år, vilket motsvarar ca 4,6 lastbilar per dag, i huvudsak fördelat till vardagar.

Sökanden har genom samarbete med de transportföretag som används genomfört styrning av transporttider och fördelning av rutter. Vissa fordon kan i dagsläget inte vända på anläggningen och behöver därför köra olika vägar till och från anläggningen. Andra fordon kan vända och köra samma väg tillbaka. När foderanläggningen är färdigbyggd bedöms fordonen kunna vända på anläggningen vilket ger förutsättningar till en högre grad av styrning av trafikflödet.

Lastbilar kommer att kunna köra in genom portar på hallens kortsida för att leverera råvaror inne i hallen. Det kommer även att finnas en port på långsidan som kan användas för att backa, eller köra, inne i hallen.

Flytande råvaror kommer att pumpas från bil till någon av de silos som finns inne i den planerade hallen. Lossning och pumpning sker med lastbilen inne i hallen. Beroende på vad som lossas, och storleken på fordonet, kan porten behöva vara öppen och en del av fordonet kan behöva sticka ut utanför hallen. Fasta produkter lossas i fack för produkter i lös vikt och genom pallhantering för produkter som är förpackade. Hantering av fasta råvaror till fodermixern och förpackade råvaror som ska tömmas sker med lastmaskin inne i hallen.

I samband med samrådet har Boarps Gård kontaktat Laholms kommun, som i dagsläget har ansvar för skötsel även av enskilda vägar. Arbetet pågår i Laholms kommun med uppdatering av vägföreningar inom kommunen. Arbetet består i att kommunen bistår med att organisera vägföreningar genom att ta fram stadgar, medverka vid årsmöte och fördela andelstal mellan delägare samt registrera hos Lantmäteriet och Bolagsverket så att föreningen får eget organisationsnummer och kan ta emot stöd för vägunderhåll. Kommunen kommer att besiktiga vägarna och åtgärda så att de håller standard enligt Trafikverkets krav och därefter överlämna vägunderhållet till föreningen. Arbetet pågår med den enskilda väg som finns på platsen och andelstal kommer att fördelas utifrån Boarps Gårds användning av vägen.

Boarps Gård bedömer att åtgärderna kommer att leda till en förbättrad situation på denna väg jämfört med dagsläget och att verksamheten kan genomföras med hänsyn till transportsituationen på vägnätet i anläggningens omgivning.

Hantering av råvaror

Hallen kommer att byggas så att det är möjligt att ha en lastbil inne i hallen vid lastning och lossning av råvaror. Sökanden anser dock att villkor inte ska föreskrivas på ett sådant sätt att all lastning och lossning måste ske med fordonet helt inne i hallen och med portarna stängda. Det kan exempelvis under sommartid vara sådana temperaturer att man önskar ha portarna öppna en längre period under dagen.

Det kan också uppkomma situationer där ett fordon med fasta produkter lastar av produkter inne i hallen och det samtidigt kommer en tankbil med drank som ska lossa innehållet genom pumpning. Pumpning sker med slang som kopplas till en fast anslutning på tankbilen. Vid en sådan situation är det en fördel om pumpning även kan genomföras med tankbilen utanför hallen.

Den hantering av foder som hittills har bedrivits enligt gällande tillstånd, med det gamla foderköket, innebär att 3 752 ton drank tas emot till grisarna årligen med hjälp av tankbil som pumpar över

dranken till foderköket, med bilen utomhus. 3 752 ton drank motsvarar ca 100 tankbilar per år, eller ca två bilar per vecka. Även övrig hantering av fodermedel har genomförts genom transport och lossning med bulkbil och tankbil utomhus. Inga klagomål har inkommit på grund av denna hantering.

Det miljömässiga syftet med hallbyggnaden är framför allt att avgränsa attraktiva råvaror från fåglar och andra djur som i sin tur kan orsaka störning kring anläggningen. Hallbyggnaden skapar även förutsättning för en god ordning och renhållning, där hanteringen är skyddad från nederbörd samt att hallen förhindrar nedskräpning till omgivningen.

Avfall och kemikalier

Verksamheten genererar inga större mängder avfall eller avfallslag. Driften av foderberedning kommer att hantera förpackade produkter där de tömda förpackningarna kommer att hanteras som avfall och hämtas av avfallsentreprenör med tillstånd för att hantera den aktuella fraktionen. De fraktionerna som förväntas uppkomma i verksamheten är pappers- och pappförpackningar (avfallskod 15 01 01), plastförpackningar (15 01 02), träförpackningar (15 01 03), metallförpackningar (15 01 04) och blandade förpackningar (15 01 06).

I verksamheten används ett fåtal kemiska produkter. Normalt används enbart vatten vid diskning. Det kan dock uppstå situationer där diskning behöver utföras med diskmedel. Det förekommer också vanliga underhållsprodukter såsom smörjfett och oljespray, vilka förvaras inomhus vid de tillfällen när de inte används.

Skadedjur

Tidvis har fåglar attraherats till platsen där de sökt föda. Sökanden har använt en akustisk fågelskrämma som skrämmer bort fåglarna med rovfågelljud och har bedrivit jakt på fåglarna som befunnit sig på platsen. Sökanden har även ändrat rutiner för täckning och städning av ytor där råvarorna till foderberedningen hanteras.

När anläggningen har byggts in med en byggnad kommer foder och råvaror inte längre att vara tillgängliga för fåglar. Bekämpning av råttor kommer att bedrivas samordnat med djurhållningen och behovet av att reglera förekomst av råttor bedöms inte avvika från vad som är normalt vid en anläggning med djurhållning.

Kumulativa effekter

Verksamheter i närområdet är växtodlingsdominerade lantbruk med få djurhållande verksamheter. Anläggningarna med djurhållning verkar inom sina gränser utan inbördes påverkan och arealen

växtodling i området påverkas inte av den. Den befintliga verksamheten bidrar med samma typ av effekter i form av ljud och transporter som den som är aktuell i denna ansökan, där sökanden har genomfört en särskild utredning av det kumulativa bullret som uppstår från djurhållningen och foderberedningen. Sökanden bedömer att driften enligt ansökan inte bidrar med kumulativa effekter av betydelse för människors hälsa eller miljön i omgivningen.

Risk och säkerhet

En beredskapsplan för olyckshändelser, läckage och spill finns upprättad för den befintliga anläggningen och kommer att uppdateras när utbyggnaden tas i drift. Foderberedningen kommer att ske i en byggnad av betong och stål. I det fall en brand utbryter är mängden brännbart material som finns i verksamheten begränsat. Anläggningen kommer att utformas och placeras enligt [rekommendationer från] Lantbrukets brandskyddskommitté, LBK. Anläggningen har inte detaljplanerats, om golvbrunnar kommer att uppföras i byggnaden kommer dessa att kopplas till gödselsystemet. Eventuellt släckvatten kan i så fall samlas upp tillsammans med gödseln från djurhållningen.

Inkommet yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden i Laholms kommun

Nämnden tillstyrker ansökan om ändringstillstånd för den befintliga verksamheten med djurhållning och tillkommande foderanläggning på fastigheten Årnaberga 3:22 i Laholms kommun.

Nämnden ser positivt på en foderanläggning för att kunna framställa foder på fastigheten med motiveringen att foderanläggningen kommer att omges av en byggnad så att buller förebyggs och att råvaror kommer att lagras inomhus för att minska risken för skadedjur.

Miljöprövningsdelegationens överväganden

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att Boarps Gård AB har genomfört samråd och upprättat ett förenklat underlag enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Tillåtlighet

Planförhållanden

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken får tillstånd inte meddelas i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Det aktuella området omfattas inte av någon detaljplan eller områdesbestämmelser.

De allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap. miljöbalken

Enligt 2 kap. 3 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I 2 kap. 6 § MB första stycket anges att för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Platsen för den planerade foderanläggningen ligger inom ett område för naturvård, Laholmsområdet, vilket har stort värde för forskning rörande frostmarksmorfologi och de geologiska processer som format landskapet efter den senaste nedisningen. Området omfattas inte av några andra områdesskydd och saknar kända fornlämningar.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det finns stora fördelar ur hushållningssynpunkt att placera foderanläggningen intill den befintliga djurhållande verksamheten på fastigheten Årnaberga 3:22, eftersom delar av det producerade fodret levereras dit. Placeringen är också godtagbar ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt.

Sammantaget bedömer delegationen att lokaliseringen är lämplig.

Hushållningsbestämmelserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken

Miljöprövningsdelegationen bedömer att den ansökta verksamheten är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Utsläpp till vatten och miljö kvalitetsnormer

Tillstånd får inte ges till en verksamhet om den ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vatten ska ha enligt en miljö kvalitetsnorm.

Foderanläggningens olika delar kommer att omges av en byggnad. Eventuella golvbrunnar inne i byggnaden kommer att ledas till en gödselbrunn. Dagvatten från byggnadens tak och från hårdgjorda

ytor bedöms inte vara förorenat och kommer att infiltrera i marken. Kemiska produkter i mindre mängder förvaras invallat och påkörningsskyddat vid behov. Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolagets åtgärder för att hindra att föroreningar når yt- eller grundvatten är tillräckliga.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, med angivna skyddsåtgärder och fastställda villkor, inte riskerar att medföra någon försämring av någon kvalitetsfaktor som ingår i klassificeringen av statusen i den berörda vattenförekomsten. Verksamheten bör därmed inte påverka vattenförekomsten i sådan utsträckning att tillåtligheten kan ifrågasättas.

Utsläpp till luft och lukt

Miljöprövningsdelegationen bedömer att viss lukt kan uppstå från foderanläggningen, men att den inte bör vara av sådan omfattning att den skapar olägenhet. Risken för att olägenhet ska uppstå kommer att minska när anläggningens delar omges av en byggnad. Eventuell lukt från verksamheten bör i huvudsak kunna härledas till den befintliga tillståndsgivna djurhållningen. Viss lukt från denna typ av verksamhet får dock accepteras av dem som bor eller vistas i en jordbruksbygd.

Buller

Avståndet från verksamhetsområdet till den närmaste bostaden, som inte ägs av sökanden själv, är ca 120 meter. Sökanden har utfört en bullerutredning som visar att bullernivåerna inte överstiger de värden som anges i Naturvårdsverkets rapport *Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller* (2015). Resultatet visar också att ljud från verksamheten inte överskrider det villkor om buller som föreskrivits i gällande tillstånd. Bolaget avser att uppföra en byggnad omkring anläggningsdelarna, vilket sannolikt kommer att reducera bullret från verksamheten ytterligare.

Med de åtgärder som sökanden har beskrivit bedöms inte någon oacceptabel störning p.g.a. buller uppkomma från den planerade verksamheten.

Miljömål

De miljömål som berörs av verksamheten är bl.a. *Ett rikt odlingslandskap*, *Ingen övergödning*, *Bara naturlig försurning*, *Begränsad klimatpåverkan* och *Ett rikt växt- och djurliv*. Med hänsyn till de åtgärder som bolaget angett i ansökan och med de villkor som fastställs för verksamheten bedömer miljöprövningsdelegationen att verksamheten är förenlig med de berörda miljömålen.

Motivering av tillkommande villkor

Villkor 12 – råvaror

Av ansökan framgår konsekvenserna vid användning av vissa typer av råvaror. Användandet av andra typer av råvaror kan ge andra miljökonsekvenser och följd effekter när det t.ex. gäller lagring, transporter eller utsläpp till luft och lukt. Det är därför motiverat att i villkor reglera vilka råvaror som får användas. Vilka råvaror som kan användas är dock något som kan förändras över tid, varför tillsynsmyndigheten bör kunna besluta om att även andra råvaror med likartade egenskaper kan användas (jfr delegationspunkten D1 nedan).

Villkor 13 – utsläpp till luft och lukt

Olägenheter kan drabba dem som utsätts för lukt från foderanläggningen. Bolaget har valt att bygga in anläggningen i en hall. Lossning kommer vid vissa tillfällen att utföras med portarna öppna, när fordonen inte får plats i anläggningshallen. Bolaget har bedömt att det inte finns något behov av ytterligare skyddsåtgärder.

Miljöprövningsdelegationen gör bedömningen att det utifrån dessa förutsättningar inte finns fog för att i dagsläget kräva ytterligare skyddsåtgärder. Delegationen bedömer dock att åtgärder bör vidtas vid eventuella luktolägenheter som inte kan förutses och att det är lämpligt att tillsynsmyndigheten kan fastställa villkor om sådana åtgärder (jfr delegationspunkten D2 nedan).

Villkor 14 – Hantering av avfall

Bolaget har föreslagit ett villkor om att avfall ska samlas upp och sorteras och i största möjliga mån upparbetas, återanvändas eller på annat sätt nyttiggöras.

Miljöprövningsdelegationen instämmer i att det finns ett behov av att detta regleras i ett villkor, för att spara på resurser och för att minska risken för spridning av farliga ämnen i miljön.

Villkor 15 – Kemiska produkter

Bolaget har föreslagit ett villkor om förvaring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall.

Miljöprövningsdelegationen anser att det är viktigt att förvaring, lagring samt hantering av kemiska produkter och farligt avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt.

Villkor 16 – Verksamhetens upphörande

Bolaget har föreslagit ett villkor om att en anmälan ska göras till tillsynsmyndigheten vid verksamhetens upphörande. Verksamheten ska i samråd med tillsynsmyndigheten utreda om verksamheten har gett upphov till föroreningar samt fastställa hur kemikalier och farligt avfall ska omhändertas.

Miljöprövningsdelegationen anser att det är viktigt att säkerställa att verksamheten, om den avslutas, inte kvarlämnar avfall eller föroreningar och bedömer att det är rimligt med ett villkor om detta.

Delegationen bedömer också att tiden för anmälan bör fastställas till senast 6 månader innan verksamheten upphör, så att tillsynsmyndigheten har god tid på sig att samråda med verksamheten kring avslutande och eventuell hantering av avfall eller föroreningar (jfr delegationspunkten D3 nedan).

Motivering av tillkommande delegationer

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att tidigare beslutad delegation (2006-03-07) fortfarande är gällande och att tillsynsmyndigheten därmed får föreskriva ytterligare villkor av mindre betydelse angående gödselhanteringen.

D1 – Råvaror

Vilka råvaror som kan användas är något som kan förändras över tid. Tillsynsmyndigheten bör därför kunna besluta om att även andra råvaror kan användas, under förutsättning att de har likartade egenskaper som de råvaror som framgår av bilaga 1.

D2 – Lukt

Om det, trots de skyddsåtgärder som fastställts i villkor och det som sökanden har åtagit sig, uppstår olägenheter p.g.a. lukt, är det lämpligt att tillsynsmyndigheten kan fastställa ytterligare villkor om åtgärder för att minimera risken för att luktolägenheter uppstår.

D3 – Upphörande av verksamhet

Hur ett framtida upphörande av verksamheten kommer att gå till är inte bestämt i detalj och tillsynsmyndigheten bör därför få möjlighet att ställa krav på detta utifrån de förhållanden som föreligger vid tidpunkten för upphörandet.

Motivering till ändring av villkor

Sökanden har gjort gällande att de befintliga villkoren nedan avseende gödselhanteringen är uppenbart obehövliga eller strängare än nödvändigt (jfr 24 kap. 13 § 2. MB).

Villkor 3 - Växtnäringsinnehåll i gödsel

Bolaget yrkar att villkor 3 ska ändras eftersom bolaget inte bedriver någon växtodling. Vidare yrkar bolaget att analys eller balansräkning av stallgödseln (kväve, fosfor och kalium) ska utföras en gång per år i stället för två gånger per år.

Miljöprövningsdelegationen instämmer i att det inte är skäligt att bolaget ska upprätta en växtnäringsbalans eller journalföra växtodling som bedrivs av en annan verksamhet. Delegationen bedömer att det är tillräckligt att gödselns innehåll av växtnäring analyseras eller beräknas vid ett tillfälle per år, vilket också är det krav som idag vanligtvis ställs på djurhållande verksamheter.

Villkor 4 - Skriftliga avtal

Bolaget yrkar i första hand att villkor 4 ska upphävas och i andra hand att villkoret ska ändras, eftersom verksamheten inte bedriver någon växtodling.

Miljöprövningsdelegationen bedömer likt sökanden att kravet på spridningsareal kan utgå, med anledning av att det inte bedrivs någon växtodling i verksamheten. Villkoret bör i stället innebära ett krav på att verksamheten kan säkerställa avsättning för den gödsel som produceras i verksamheten, vilket bör ske genom skriftliga avtal.

Villkor 6 - Hantering av organiska gödselmedel och fodermedel

Bolaget yrkar att villkor 6 ändras på så sätt att transporter av gödsel inte längre omfattas av villkoret. Bolaget transporterar ingen gödsel i egen regi och all hantering av gödseln utanför anläggningen är utom bolagets rådighet. Bolaget föreslår att villkoret också ska innefatta hanteringen av fodermedel.

Miljöprövningsdelegationen bedömer likt bolaget att gödseltransporterna inte bör regleras i villkor, eftersom bolaget inte har någon rådighet över dessa. Däremot bör hanteringen av gödsel och fodermedel ske på sådant sätt att spill och läckage till omgivningen förebyggs för att minimera olägenheter för närboende eller miljön.

Verkställighet

När det finns skäl till det får prövningsmyndigheten enligt 22 kap. 28 § miljöbalken förordna att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft. Det ankommer på verksamhetsutövaren att påvisa konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande. Miljöprövningsdelegationen bedömer, mot bakgrund av skäl som sökanden åberopar, att det föreligger beaktansvärda nackdelar för sökanden att invänta ett lagakraftvunnet beslut. Nackdelarna får anses

våga tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande ska inväntas. Sökandens yrkande om verkställighetsförordnande ska därför bifallas.

Igångsättningstid

Bolaget har yrkat att tiden för igångsättande av verksamheten ska bestämmas till tre år från det att beslutet har vunnit laga kraft. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den tid för igångsättning som bolaget yrkat är skälig.

Sammanfattning

Genom de åtaganden som sökanden gjort och de försiktighetsmått som föreskrivs i villkoren till detta beslut finner miljöprövningsdelegationen att hinder inte föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtlighetsregler mot att meddela sökanden ändringstillstånd till den verksamhet som avses bedrivas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av chefsjurist Peter Jupén, ordförande och miljöhandläggare Anna-Lena Olsson, miljösakkunnig. Miljöhandläggare Sabine Karlsson har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Naturvårdsverket; registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten; havochvatten@havochvatten.se

Jordbruksverket; registrator@jordbruksverket.se

Samhällsbyggnadsnämnden i Laholms kommun; samhallsbyggnadsnamnden@laholm.se

Länsstyrelsen i Hallands län; halland@lansstyrelsen.se

Bilagor

1. Lista över råvaror
2. Situationskarta

Bilaga 1

Råvara	Animalisk/vegetabilisk
Bröd	Vegetabilisk
Drank	Vegetabilisk
Havredryck	Vegetabilisk
Vassle	Animalisk
Havreslurry	Vegetabilisk
Chips	Vegetabilisk
Gränsmjölk	Animalisk
Öl	Vegetabilisk

Tabell: Lista över råvaror

Bilaga 2

Bild 1: visar anläggningsområdet för den verksamhet som omfattas av gällande tillstånd markerad med blå streckad linje och det område som omfattas av ändringsansökan markerad med orange streckad linje.

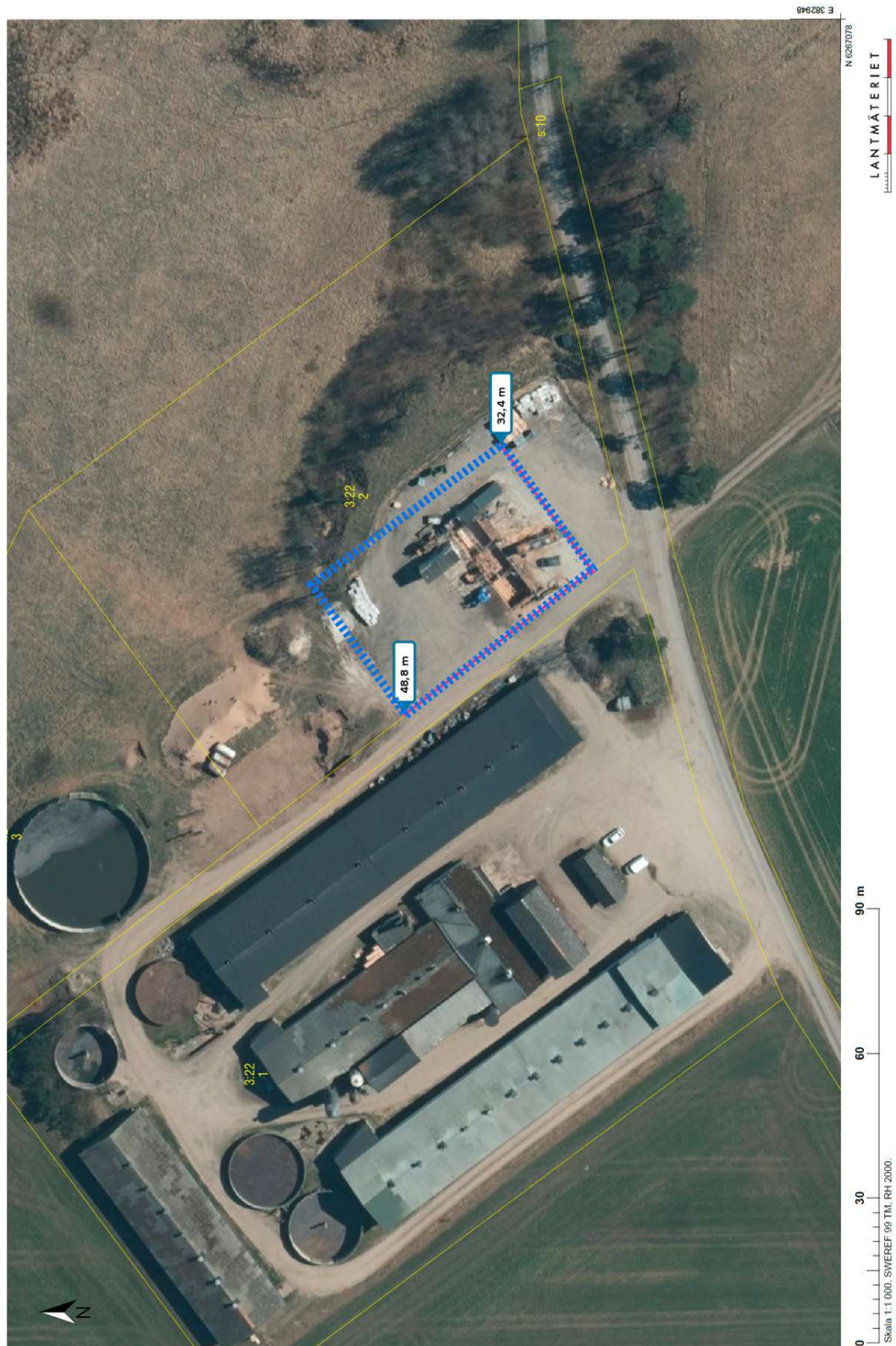

Bild 2: visar en skiss över den ansökta verksamheten intill befintlig anläggning med grisar. Blå streckad linje visar den preliminära ytan för byggnad kring foderberedningen.